

دستورالعمل نحوه رسیدگی به تخلفات تولید و توزیع بازی‌های رایانه‌ای

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای

در اجرای مواد ۳۸، ۳۹ و ۴۱ "ضوابط تولید و توزیع بازی‌های رایانه‌ای" مصوب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی شماره ۱/۱۸۹۰۸۹ مورخ ۱۳۹۵/۷/۲۶، دستورالعمل رسیدگی به تخلفات واحدها، مراکز و اشخاص دارای پروانه یا مجوز تولید و توزیع بازی‌های رایانه‌ای به شرح زیر در هیئت مدیره بنیاد تصویب شد و از تاریخ درج در وب‌گاه بنیاد لازم‌الاجرا است.

بخش اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱- تعاریف: علاوه بر تعاریف مندرج در "ضوابط تولید و توزیع بازی‌های رایانه‌ای"، عبارات اختصاری این دستورالعمل در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

۱-۱- ضوابط: "ضوابط تولید و توزیع بازی‌های رایانه‌ای" مصوب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی شماره ۱/۱۸۹۰۸۹ مورخ ۱۳۹۵/۷/۲۶

۱-۲- ستاد: ستاد مبارزه با بازی‌های رایانه‌ای غیر مجاز

۱-۳- ادارات: ادارات کل استانی و شهرستانی فرهنگ و ارشاد اسلامی

۱-۴- شورای رده بندی: شورایی که با عضویت اشخاص مرقوم در ماده ۲۱ ضوابط برای اتخاذ تصمیم در مورد تخصیص رده سنی به بازی‌های رایانه‌ای براساس نظام ارزیابی و رده‌بندی سنی بازی‌های رایانه‌ای مصوب جلسات ۶۶۵ و ۶۶۶ مورخ ۱۳۹۵/۴/۲۲ و ۱۳۹۵/۵/۵ شورای فرهنگ عمومی تشکیل شده است.

۱-۵- دبیرخانه: دبیرخانه هیئت رسیدگی به تخلفات واحدها، مراکز و اشخاص دارای مجوز یا پروانه تولید و توزیع بازی‌های رایانه‌ای

۱-۶- هیئت رسیدگی به تخلفات: هیئت رسیدگی به تخلفات واحدها، مراکز و اشخاص دارای مجوز یا پروانه تولید و توزیع بازی‌های رایانه‌ای

بخش دوم: هیئت رسیدگی به تخلفات

ماده ۲- به منظور بررسی گزارش‌های واصله به دبیرخانه برابر "ضوابط" و دستورالعمل نظارت و بازرسی مصوب هیئت مدیره بنیاد و رسیدگی به تخلفات تولیدکنندگان، ناشران و عرضه‌کنندگان بازی‌های رایانه‌ای دارای مجوز یا پروانه از بنیاد، هیئت رسیدگی به تخلفات با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

۲-۱- مدیرعامل بنیاد (رئیس هیئت)؛

۲-۲- معاون نظارت و ارزشیابی بنیاد (دبیر هیئت)؛

۲-۳- یک نفر مسلط به امور حقوقی به حکم مدیرعامل بنیاد؛

۲-۴- نماینده مرکز

۲-۵- یک نفر کارشناس واجد صلاحیت به انتخاب و حکم مدیرعامل بنیاد از مراکز و واحدهای دارای مجوز تولید و توزیع بازی‌های رایانه‌ای در کشور یا تشکل صنفی مراکز و واحدهای مزبور؛ تبصره ۱: رئیس ستاد به منظور تشریح و ارائه گزارش‌های لازم به تشخیص و صلاح‌دید هیئت رسیدگی به تخلفات، بدون حق رأی در جلسات هیئت شرکت می‌کند.

تبصره ۲: به جز اشخاصی که به واسطه سمت حقوقی خود در هیئت رسیدگی به تخلفات عضو هستند، عضویت سایر اشخاص به مدت دو سال معتبر است. به حکم مدیرعامل بنیاد، اشخاص مزبور قابل جایگزینی هستند و مدت عضویت هر یک از آنان قابل تمدید است.

ماده ۳- هیئت رسیدگی به تخلفات با دعوت کتبی از کلیه اعضا و با حضور حداقل ۳ نفر از اعضا در محل بنیاد تشکیل می‌شود و رسمیت می‌یابد و کلیه تصمیمات با اکثریت آرای اعضای حاضر در جلسه معتبر است. در صورتی که رای اکثریت وجود نداشته باشد تصمیم بر براءت خواهد بود.

بخش سوم: نحوه تشکیل پرونده

ماده ۴- دبیرخانه هیئت رسیدگی به تخلفات به تصدی یک نفر با انتصاب مدیرعامل بنیاد، در محل بنیاد تشکیل می‌شود و متصدی دبیرخانه مکلف به تنظیم فرم‌های لازم، تشکیل و تکمیل پرونده‌ها و بررسی مدارک، انجام کلیه امور دفتری و اداری، دعوت از اعضای هیئت برای شرکت در جلسات ماهیانه یا فوق العاده، تنظیم دستور جلسات، تهیه صورت‌مجلس امور و ابلاغ تصمیمات صادره است.

ماده ۵- ستاد پس از بررسی موضوع گزارش یا شکایت کارگروه‌های استانی و شهرستانی نظارت بر بازی‌های رایانه‌ای به شرح مندرج در ماده ۳۷ ضوابط و هر شخص حقیقی یا حقوقی خصوصی ذینفع یا دستگاه-های عمومی و دولتی، گزارش‌های لازم برای هیئت رسیدگی به تخلفات را تهیه و آن‌ها را به دبیرخانه هیئت ارسال می‌کند. دبیرخانه هیئت رسیدگی به تخلفات نیز به ترتیب گزارش‌های واصله از طریق ستاد، پرونده تشکیل می‌دهد و برای تحقیق، بررسی و رسیدگی به تخلفات اعلام شده، آن‌ها را در هیئت رسیدگی به تخلفات مطرح می‌کند.

تبصره ۱: در مواردی که مراکز و اشخاص بدون پروانه یا مجوزهای لازم در حال فعالیت‌های تولید و توزیع بازی‌های رایانه‌ای هستند، ستاد با رعایت قوانین موضوعه و با هماهنگی دبیر هیئت رسیدگی به تخلفات، گزارش‌های لازم را به مراجع قضایی و ضابطین به منظور ممانعت از ادامه فعالیت غیرمجاز انجام خواهد داد.

ماده ۶- رئیس ستاد می‌تواند در مواردی که رسیدگی به تخلف فوریت دارد، پس از تهیه گزارش لازم با قید جهات فوریت، تقاضای مکتوب تشکیل جلسه فوق العاده را به رئیس هیئت ارائه کند. دبیر هیئت پس از بررسی گزارش، حسب مورد، دستور تشکیل جلسه و رسیدگی فوری را صادر می‌کند.

بخش چهارم: انواع تخلفات مراکز و اشخاص دارای مجوز یا پروانه از بنیاد

ماده ۷- تولیدکنندگان، ناشران و عرضه‌کنندگان بازی‌های رایانه‌ای باید حسب مورد از فعالیت تولید، نشر و یا عرضه بازی‌های رایانه‌ای به گونه‌های زیر خودداری کنند؛ در صورت ارتکاب، برابر ضوابط و مفاد این دستورالعمل با آنها برخورد می‌شود.

۷-۱- تخلفات درجه یک:

۷-۱-۱- تولید، نشر و عرضه یا به هر نحو در معرض تصرف عموم قراردادن بازی رایانه‌ای دارای محتوای مجرمانه یا متعلقات آن از قبیل بسته‌بندی یا نقشک (آیکن) بازی رایانه‌ای که واجد اوصاف مجرمانه باشد؛

۷-۱-۲- هرگونه الحاق یا درج و نمایش تصاویر یا ویدئو یا الحاقیه مرحله یا قسمتی به بازی رایانه‌ای پس از اخذ پروانه انتشار که دارای محتوای مجرمانه باشند؛

۷-۱-۳- نشر یا عرضه بازی رایانه‌ای بدون اخذ پروانه انتشار از بنیاد یا ادامه نشر و عرضه بازی رایانه‌ای پس از انقضا یا تعلیق و لغو پروانه انتشار مربوط؛

۷-۱-۴- انجام اعمال مجرمانه یا خلاف شئون اخلاقی در بازی‌گاه‌ها؛

۷-۱-۵- واگذاری پروانه یا مجوز اخذ شده از بنیاد به غیر؛ و

۷-۱-۶- ارائه هرگونه امکان دسترسی به محتوای مجرمانه از طریق بازی رایانه‌ای یا متعلقات آن.

۷-۱-۷- هرگونه تبادل مالی غیر رسمی یا به کاری‌گیری روش‌های مخفیانه یا معرفی نشده از قبیل عرضه و فروش جم توسط صاحبان مجوز یا پروانه؛

۷-۱-۸- عدم ارائه گزارشات و صورت‌حساب‌های رسمی (فاکتورهای) عرضه و فروش بازی‌های موبایلی و برخط خارجی توسط ناشران بر بستر شبکه و عدم پرداخت به موقع حقوق دولتی؛ و

۷-۱-۹- استفاده از بستر شبکه خارجی برای عرضه بازی‌های موبایلی و برخط خارجی دارای پرداخت ریالی.

۷-۲- تخلفات درجه دو:

۷-۲-۱- فعالیت نشر، عرضه (عرضه برخط، ترکیبی، برپیشانه) و بازی‌گاه بدون تمدید مجوز؛

۷-۲-۲- نشر یا عرضه بازی رایانه‌ای به صورت کپی و غیر استمپری؛

۳-۲-۷-نشر یا عرضه بازی رایانه‌ای بدون درج کامل یا درج خلاف واقع مشخصات بازی رایانه‌ای از قبیل عدم درج اسم کامل و صحیح (فارسی و لاتین) بازی رایانه‌ای، عدم درج صحیح رده بندی سنی نظام ارزیابی و رده بندی سنی، عدم درج صحیح شماره پروانه انتشار از بنیاد؛

۴-۲-۷-نشر و عرضه فیزیکی بازی رایانه‌ای بدون الصاق هولوگرام بنیاد یا الصاق هولوگرام بنیاد به روی بازی- های رایانه‌ای غیر مجاز؛

۵-۲-۷-نشر و عرضه بازی رایانه‌ای با الحاق برنامه‌ها یا نرم افزارهای جانبی غیر مرتبط؛

۶-۲-۷-نشر و عرضه بازی رایانه‌ای به هر طریق و تحت هر عنوان مغایر با منبع اصلی که برای صدور پروانه به بنیاد ارائه شده است؛

۷-۲-۷-الصاق هولوگرام‌ها و لوگوهای غیر مرتبط، مخدوش یا مجعول؛

۸-۲-۷-انجام فعالیت‌های غیر مرتبط و غیر فرهنگی در محل فعالیت بازی گاه‌ها؛

۹-۲-۷-استعمال هر گونه مواد دخانی یا افیونی در اماکن عمومی مسقف مرتبط با فعالیت‌های فرهنگی بازی گاه های بازی رایانه‌ای؛

۱۰-۲-۷- به روزرسانی بازی رایانه‌ای یا نقشک (آیکن) آن به نحوی که بازی رایانه‌ای را غیر مجاز کند یا رده بندی سنی آن را تغییر دهد؛

۱۱-۲-۷-تبلیغ یا عرضه هر گونه متعلقات نرم افزاری و غیر آن از قبیل رمز مراحل، کلیدارائه پیوند (لینک) و .. بازی رایانه‌ای غیر مجاز که استفاده از آن را ترغیب یا تسهیل می کند؛ و

۱۲-۲-۷-تغییر شرایط مکان فعالیت یا تجهیزات آن به نحوی که نقض شرایط مقرر در "ضوابط" محسوب شود.

۳-۷-تخلفات درجه سه:

۱-۳-۷-چاپ ویا نشر بسته بندی یا نقشک (آیکن) بازی رایانه‌ای بدون دریافت تایید از بنیاد؛

۲-۳-۷-تغییر محل فعالیت تولید و توزیع بازی‌های رایانه‌ای بدون اعلام کتبی به بنیاد؛

۳-۳-۷-عدم نصب مجوز فعالیت در محل دید عموم؛

۴-۳-۷-عدم کنترل انطباق سن بازیکنان با بازی رایانه‌ای مورد استفاده در بازی گاه؛

۵-۳-۷-انجام هر گونه اعمال یا اقداماتی که به تشخیص مقام ذی صلاح قانونی به حقوق کاربران یا اشخاص ثالث لطمه وارد کند، از قبیل تغییر در روند بازی رایانه‌ای که امتیاز گیری بازیکنان را مختل یا دچار اشکال کند؛

۶-۳-۷-عدم نظارت بر تالارها یا انجمن‌های گفتگو در بازی رایانه‌ای؛ و

۷-۳-۷-عدم ارائه دسترسی یا ارائه اطلاعات نادرست به بنیاد به منظور ممانعت از نظارت و بازرسی در فعالیت- های صاحبان پروانه یا مجوز.

بخش پنجم: رسیدگی به تخلفات

ماده ۸- هیئت رسیدگی به تخلفات، گزارش‌ها و شکایت‌های ارسالی دبیرخانه هیئت را به ترتیب وصول بررسی می‌کند و با دعوت از اشخاص ذی‌ربط، خصوصاً شخص یا اشخاصی که به تخلف متهم شده‌اند، پس از استماع توضیحات اشخاصی که برای رسیدگی حاضر شده‌اند و بررسی دلایل و مستندات مربوط، با توجه به نوع تخلف، سوابق تخلفات قبلی متخلف یا متخلفان و سایر جهات مخففه یا مشدده، یک یا چند تصمیم زیر را اتخاذ و حسب مورد به مبادی مربوط اعلام می‌کند. تصمیمات هیئت رسیدگی به تخلفات قطعی و لازم‌الاجراست و فوراً به اجرا گذاشته می‌شود.

۸-۱- براءت؛

۸-۲- اخطار کتبی با درج در پرونده حداکثر تا دو مرتبه؛

۸-۳- محرومیت از تسهیلات و مزایای اعطایی بنیاد از یک ماه تا یک سال؛

۸-۴- تعلیق موقت پروانه یا مجوز فعالیت خاطی حداکثر تا دو سال؛

۸-۵- ابطال دائمی پروانه یا مجوز فعالیت خاطی.

تبصره ۱- در صورتی که عمل متخلف منطبق با یکی از جرایم کیفری مندرج در قوانین جزایی کشور باشد، علاوه بر محکومیت انضباطی در هیئت، رئیس هیئت دستور ارجاع مراتب را به دادسرای محل وقوع جرم برای دبیرخانه هیئت رسیدگی به تخلفات صادر می‌کند

تبصره ۲- در مواردی که تخلف بر بستر شبکه صورت پذیرفته است، علاوه بر برخورد انضباطی، حسب مورد رئیس هیئت دستور ارجاع مراتب به مراجع قانونی ذی‌ربط به منظور مسدود نمودن یا به هر نحو ممانعت و جلوگیری از ادامه تخلف یا فعالیت غیر مجاز را برای دبیرخانه هیئت رسیدگی به تخلفات صادر می‌کند.

ماده ۹- مسئول اجرای تصمیمات هیئت رسیدگی به تخلفات معاونت نظارت و ارزشیابی بنیاد است.

تبصره- تصمیم هیئت رسیدگی به تخلفات مبنی بر تعلیق یا ابطال دائمی پروانه یا مجوز فعالیت، بلافاصله توسط معاونت نظارت و ارزشیابی بنیاد اجرا و مراتب تعلیق یا ابطال پروانه یا مجوز فعالیت به اطلاع متخلف رسانده می‌شود. متخلف باید بلافاصله به رأی هیئت رسیدگی به تخلفات تمکین و آن را به موقع اجرا گذارد. در صورت استنکاف متخلف، مراتب توسط معاونت نظارت و ارزشیابی به ستاد اعلام می‌شود تا با گزارش و پیگیری ستاد، اقدام مقتضی از طریق مراجع قانونی ذی‌ربط صورت پذیرد.

ماده ۱۰- هیئت پس از رسیدگی، در مرتبه اول راجع به تخلفات درجه یک می‌تواند بندهای ۳ تا ۵ ماده ۸، در خصوص تخلفات درجه دو، بندهای ۲ تا ۴ ماده ۸ و راجع به مابقی تخلفات، بندهای ۲ و ۳ ماده ۸ را اعمال کند.

تبصره- در صورت تکرار یا تعدد تخلفات، هیئت می‌تواند تصمیمات خود را مطابق ماده ۸ این دستور العمل، حداکثر تا دو درجه بالاتر اتخاذ کند.

ماده ۱۱- با احراز انجام تخلفات درجه یک، ۸ امتیاز منفی، برای تخلفات درجه دو، ۴ امتیاز منفی و برای تخلفات درجه سه ۲ امتیاز منفی در سامانه بنیاد برای متخلف لحاظ خواهد شد. امتیازات منفی صرفاً موجب سلب برخی یا همه مشوق‌های حمایتی بنیاد برابر گزارش معاونت نظارت و تصمیم هیئت مدیره بنیاد خواهد شد.